

ÍNDEX

1	Presentació	3
2	Membres de la Unitat Docent	4
3	Cronograma de rotacions	5
4	Objectius generals de la formació	6
5	Objectius específics de la formació	7
6	Pla de Formació Transversal Comú.....	11
7	Sessions clíniques i Investigació	12
7.1	Sessions clíniques	12
7.2	Oferta d'activitats d'investigació per la participació dels residents.....	13
8	Atenció continuada	13

Preparat:
Raül Mato Ruiz
Yolanda Ribas Blasco
Maite Corredera García

Revisat:
Ester Cañadell Yetano

Aprovat:
Comisión de Docencia: Gener 2024

DATA	VERSIÓ	MODIFICACIONS
03/22	4	- Actualización de los objetivos i el cronograma según les consignes del Departament General de Professionals de la Salut
01/24	5	- Actualització del Pla de Formació Transversal Comú

Preparat:
Raül Mato Ruiz
Yolanda Ribas Blasco
Maite Corredera García

Revisat:
Ester Cañadell Yetano

Aprovat:
Comisión de Docencia: Gener 2024

ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD CIRURGIA GENERAL I DE L'APARELL DIGESTIU	
PLA-DOC-07	Ver. 5	Data Edició: gener 2024	Pàg. 3 de 13

1 Presentació

El programa de formació del resident, es desenvolupa al llarg dels cinc anys de residència, mitjançant l'aprenentatge clínic i de la tècnica quirúrgica durant l'activitat assistencial a les diferents unitats del servei de cirurgia i especialitats quirúrgiques de l'hospital, així com d'altres centres terciaris per perfeccionar el coneixement de patologies amb atenció sectoritzada.

La formació acadèmica s'obté a través de sessions i cursos que es realitzen periòdicament tant al Servei de Cirurgia com a la Societat Catalana de Cirurgia.

El Servei disposa de 8 quiròfans setmanals en horari de matí i 4 en horari de tarda, planta d'hospitalització, espai propi al servei d'Urgències, secretaria administrativa i de sala de sessions.

L'Hospital disposa de Biblioteca i servei de la bibliografia, així com d'Àrea de gestió del coneixement que organitza el suport metodològic i el programa de formació comú dels residents.

Existeix disponibilitat de pelvitainer per l'aprenentatge laparoscòpic disposició de tot el personal i concretament dels residents.

La duració de la formació de l'especialitat de Cirurgia General i de l'Àporell Digestiu és de 5 anys. El programa de Formació de l'especialitat s'ajusta al Programa de Formació publicat al BOE (Ordre SCO/1260/2007 del 8 de maig de 2007).

Existeix un pla d'acolliment general al CST i un a cada Unitat Docent, on es facilitarà al resident el Pla Individual de Formació.

Aquesta informació es pot trobar a la web: Formació Sanitària Especialitzada / Residents / Pla d'acolliment.

2 Membres de la Unitat Docent

Els membres de la Unitat Docent són els següents: Cap de Servei, metges adjunts al Cap de Servei, metges adjunts, metges adjunts d'Urgències de Cirurgia i Infermeria especialitzada (ostomies i sòl pelvià).

Els membres de la Unitat Docent estan dividits en les següents Unitats:

HBP i Paret Abdominal
Colo-rectal
Endocrina i Tub digestiu superior
Urologia
Vascular
Plàstica
Toràcica

3 Cronograma de rotacions

Any de residència	Rotació	Durada en mesos	Dispositiu on es realitza
R1	Urgències Cirurgia	1	CST
	Cirurgia general	7	CST
	UCI	1	CST
	Digestiu	1	CST
	Radiologia	1	CST
R2	Cirurgia general	3	CST
	Cirurgia vascular	2	CST
	Cirurgia toràcica	2	H. Mútua de Terrassa
	Urologia	2	CST
	Cirurgia Plàstica	2	CST
R3	Cirurgia general	11	CST
R4	Cirurgia general	5	CST
	Unitat esofago-gàstrica	3	H. Parc Taulí
	Unitat HBP- Trasplantament hepàtic	3	H. Bellvitge
R5	Rotació externa	2	Centre extern
	Cirurgia general	9	CST

ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD CIRURGIA GENERAL I DE L'APARELL DIGESTIU	
PLA-DOC-07	Ver. 5	Data Edició: gener 2024	Pàg. 6 de 13

4 Objectius generals de la formació

La Cirurgia General i de l'Àparell Digestiu (CGAD) és una especialitat que té per objectiu l'anàlisi i solució clínica i tècnica de les afeccions de diversos aparells i sistemes tipificats per diferents associacions: aparell digestiu, sistema endocrí, mama, abdomen i el seu contingut, pell i parts toves, i cap i coll.

D'altra banda l'especialista en CGAD ha de poder de forma subsidiària plantejar i resoldre fins a un cert nivell de complexitat, problemes pertanyents al camp d'altres especialitats quirúrgiques (Vascular, Toràcica, Urologia, Neurocirurgia), abans de la seva derivació si és el cas.

La CGDA contempla també l'estudi dels fonaments biològics i tècnics de la Cirurgia, que inclouen el procés de curació de les lesions traumàtiques, la resposta biològica a l'agressió, les insuficiències orgàniques per la malaltia o les complicacions operatòries i les cures intensives, la infecció quirúrgica i la cirurgia de la infecció, els principis nutricionals, les bases dels transplantaments, i els principis de la cirurgia oncològica.

L'objectiu inicial del programa de formació en CGAD és la consecució d'un entrenament que capaci per l'exercici de la cirurgia en el context d'un Hospital Comarcal solucionant els problemes electius i urgents tributaris d'atenció en aquest medi. Secundàriament, ha de permetre iniciar una formació complementària en camps d'especial interès d'acord amb les característiques del resident i del Centre, que es podrà desenvolupar en funció de la trajectòria posterior com metge especialista.

5 Objectius específics de la formació

Cirurgia general (R1)

Realitzar l'anamnesi i la exploració física així com l'adequació d'exploracions complementàries. Plantejar diagnòstics i indicacions quirúrgiques.

Fer el seguiment de l'evolució en planta d'hospitalització i en consulta externa. Incorporació als equips de guàrdia.

Aprendre la tècnica quirúrgica bàsica, tècniques d'asèpsia, preparació de camp operatori.

Fer de primer ajudant en intervencions de baixa complexitat. (Segons programa de la Comissió Nacional).

Fer de segon ajudant en intervencions complexes. (Segons programa de la Comissió Nacional).

Fer intervencions com a cirurgià supervisades: sutures, exèresi de lesions cutànies, iniciació a apertura i tancament de laparotomia. Accés venós. Apendicectomia. Iniciació a la cirurgia oberta d'hèrnia umbilical i inguinal.

Urgències quirúrgiques

Realitzar l'anamnesi i l'exploració física d'abdomen agut.

Realitzar el desbridament d'abscessos.

Fer la valoració de patologia anal aguda.

Fer l'exploració d'hèrnia inguinal-crural.

Saber indicar i aprendre la tècnica de via central i drenatges toràcics.

Valorar el pacient amb hemorràgia digestiva.

Valorar el pacient traumàtic.

Radiodiagnòstic

Adquirir coneixements d'anatomia radiològica i variants normals bàsiques en radiologia simple.

Adquirir coneixements de la semiologia radiològica i del diagnòstic diferencial de diferent patologia.

Conèixer les principals indicacions, contraindicacions i riscos de la TC i la RM.

Familiaritzar-se amb les imatges de radiologia simple, d'ecografia i TC

Comprendre el llenguatge radiològic.

Saber reconèixer una placa normal i una placa patològica.

Poder realitzar un informe radiològic bàsic.

UCI

Aprendre la fisiopatologia i el tractament pacient crític: mesura de paràmetres HDM i estat nutricional

Valorar i tractar la insuficiència respiratòria aguda.

Conèixer les indicacions de la intubació traqueal, de la traqueotomia i del moment de l'extubació.

Conèixer les indicacions de ventilació mecànica i els diferents tipus. Maneig bàsic dels respiradors.

Aprendre els procediments de reanimació cardiopulmonar.

Assistir el pacient poli traumàtic: avaluació inicial i reanimació general,

Conèixer com assistir davant la mort cerebral (diagnòstic i aspectes medico-legals). Manteniment del donant.

Digestiu

Aprendre de l'estudi i seguiment de la patologia digestiva alta.
Aprendre de l'estudi i seguiment de la malaltia inflamatòria intestinal.
Aprendre de l'estudi i seguiment de pacients. Hepatologia.
Conèixer les indicacions i complicacions de les tècniques endoscòpiques: endoscòpia digestiva alta, baixa i CPRE.

Cirurgia general (R2)

Realitzar intervencions com a cirurgià: apendicectomia, reparació herniària, cirurgia anal simple, biòpsia ganglionar.

Cirurgia Vascular

Realitzar l'anamnesi i l'exploració física bàsica en Cirurgia Vascular.
Avaluar i fer un diagnòstic diferencial de la isquèmia aguda i crònica.
Fer un diagnòstic diferencial de les lesions ulcerades EEI i atenció inicial al peu diabètic.
Saber fer un diagnòstic i tractament de trombosi venoses profundes i de la insuficiència venosa.
Realitzar sutures, anastomosi vasculars, accés, dissecció i control de troncs vasculars.
Conèixer les indicacions i tècniques de revascularització i d'amputació d'extremitats.
Conèixer els principis generals de la farmacoteràpia en Cirurgia Vascular.

Cirurgia Toràctica (Hospital Universitari Mútua de Terrassa)

Conèixer les indicacions dels drenatges pleurals i el més adient segons la patologia a tractar.
Conèixer les principals vies d'accés al tòrax (vídeo toracoscòpia, toracotomia, esternotomia).
Conèixer el maneig del pneumotòrax espontani i la seva indicació quirúrgica.
Conèixer el maneig del traumatisme toràctic.
Col·laborar com ajudant a cirurgies majors (reseccions anatòmiques pel tractament del carcinoma bronc gènic, reseccions de metàstasis pulmonars...) i menors (pneumotòrax, pleuroscòpies...).

Urologia

Realitzar l'anamnesi, exploració física i exàmens complementaris en patologia urològica.
Avaluar i fer tractament de sèpsia d'origen urològic.
Avaluar i fer tractament d'hematúria, retenció urinària i patologia testicular urgent.
Diagnosticar i fer tractament de traumatismes urològic.
Realitzar observació i fer d'ajudant de tècniques quirúrgiques urològiques electives, laparoscòpiques i obertes.
Valorar i fer tractament de complicacions urològiques postoperatòries.
Realitzar cirurgies de baixa i moderada complexitat: postectomia, RTU, varicocele...

Cirurgia Plàstica

Conèixer diferents tipus de ferides i lesions de parts toves.
Realitzar diverses tècniques i tipus de sutures.
Prevenir i tractar úlceres de pressió.

ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD CIRURGIA GENERAL I DE L'APARELL DIGESTIU	
PLA-DOC-07	Ver. 5	Data Edició: gener 2024	Pàg. 9 de 13

Conèixer les característiques i indicacions en empelts cutanis i penjolls simples.
 Fer tractament de cremades.
 Aprendre les tècniques de reconstrucció mamària.

Cirurgia específica (R3-R5)

Realitzar el maneig per a pacients ingressats a cada Unitat.
 Realitzar intervencions quirúrgiques com a cirurgià o com a ajudant segons l'any de residència.

Unitat de Cirurgia Endocrina: cap i coll

Indicar cirurgia i fer tècniques quirúrgiques del tractament de patologia de tiroïdes: nòdul tiroïdal, goll multi nodular, hipertiroïdisme.
 Indicar i fer tècnica quirúrgica de les biòpsies d'adenopaties cervicals.
 Adquirir coneixements del càncer de tiroïdes.
 Fer una avaluació diagnòstica i de cirurgia de la melsa i de la glàndula suprarenal.

Unitat de Cirurgia hepatobiliopancreàtica

Interpretar les tècniques d'imatge de patologia HBP.
 Diagnosticar i indicar el tractament i la tècnica quirúrgica de colelitiasi i coledocolitiasi.
 Manegar pacients amb pancreatitis aguda i crònica.
 Adquirir coneixements d'avaluació diagnòstica i terapèutica de patologia neoplàsica hepatobiliopancreàtica.

Unitat de Paret Abdominal

Conèixer els tipus de laparotomies, tècnica de tancament i de materials protèsics.
 Fer diagnòstic i tractament d'hèrnies inguino-crural, umbilical i epigàstrica (des de R1).

Unitat de Coloproctologia

Fer diagnòstic i tractament mèdic i quirúrgic de patologia proctològica: hemorroides, fissura anal, fístula anal, sinus pilonidal, hidrosadenitis perianal.
 Tractar quirúrgicament el càncer de colon i recte. Seguiments de postoperatoris a planta.
 Fer tractament mèdic i indicacions de cirurgia de la malaltia diverticular.
 Fer indicacions i tècnica quirúrgica de realització d'estomes.
 Adquirir coneixements de la patologia del sòl pelvià i incontinència anal, tractament mèdic i indicacions del tractament quirúrgic.
 Adquirir coneixements de les indicacions de cirurgia i de tècniques quirúrgiques en malaltia inflamatòria intestinal (malaltia de Crohn i colitis ulcerosa).

Trasplantament hepàtic, cirurgia hepàtica i pancreàtica (Hospital Bellvitge)

Avaluar la part preoperatoria de patologia benigna i maligna hepatobiliopancreàtica.
 Realitzar observació i fer d'ajudant en Cirurgia hepatobiliopancreàtica.

ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD CIRURGIA GENERAL I DE L'APARELL DIGESTIU	
PLA-DOC-07	Ver. 5	Data Edició: gener 2024	Pàg. 10 de 13

Valorar les possible complicacions immediates i tardies en cirurgia HBP.
Aprendre amb la pràctica, les indicacions i cirurgia del trasplantament hepàtic.
Valoració de complicacions del pacient trasplantat.

Cirurgia esòfag-gàstrica i bariàtrica (Corporació sanitària Parc Taulí)

Avaluar la part preoperatoria de pacients amb patologia benigna i maligna esòfag-gàstrica.

Avaluar la part preoperatoria de pacients amb obesitat mòrbida.

Observar i fer d'ajudant en cirurgia esòfag-gàstrica i bariàtrica.

Fer maneig postoperatori.

Valorar les possibles complicacions postoperatories immediates i tardanes de cirurgia esòfag-gàstrica i bariàtrica.

6 Pla de Formació Transversal Comú

El CST ha elaborat un Programa Formatiu per a Residents.
Aquesta informació la podreu trobar a la web: Formació Sanitària Especialitzada / Residents / Programa Formatiu per a Residents.

Cursos obligatoris Programa Transversal Comú Residents (MIR-PIR)

Cursos obligatoris Programa Formatiu Residents (MIR-PIR)

R1

TOTES LES ESPECIALITATS

Suport Vital Bàsic + DEA 2T

Urgències adults (excepte Pediatria, Psicologia i Oftalmologia) **2T**

Habilitats Bàsiques (excepte Psicologia, Oftalmologia i Rx) **2T**

Protecció radiològica (exclusiu per especialitats que rebin citació del Dep.Salut)

Urgències pediàtriques (només R1 Pediatria+R1 Al.lergologia) **2T**

Assistència part,tocúrgia i instr.cesària (només R1 OG) **2T**

Introducció a la Seguretat del pacient 4T

Habilitats Comunicatives I (excepte RX i Salut Mental) **4T**

Habilitats Comunicatives II (només R1 Oftalmologia) **4T**

S.Vital Immediat Pediàtric (només R1 Pediatria+R1 Al.lergologia) (**octubre i abril**)

Formació bàsica en Bioètica 4T

Introducció metodologia recerca en salut: Cerca+recollida d'informació:

(Excepte M.Treball) **2T**

R2

TOTES LES ESPECIALITATS

Assistència part,tocúrgia i instr.cesària (només R2 Pediatria) **2T**

Introducció a la Recerca Clínica (Excepte M.Treball i Nefrologia) (**d'octubre a abril**)

S.Vital Immediat (1 sessió per trimestre: 1T-2T-4T)

(excepte Oftalmologia, Pediatria, Psicologia, RX i Medicina Treball)(**oct,febrer i maig**)

R3

TOTES LES ESPECIALITATS

Habilitats Comunicatives II (excepte RX i Salut Mental) **4T**

Introducció a la Recerca Clínica (Només Nefrologia) (**d'octubre a abril**)

S.Vital Immediat (només Medicina Treball) (**1 sessió per trimestre: 1T-2T-4T**)

Actualització en Urgències (MI, Geriatria, Oncologia, M. Treball, Al.lergia, MFIC) **2T**

R4-R5

TOTES LES ESPECIALITATS

SPSS (per treballs de recerca que es desenvolupin)

1T: 1er TRIMESTRE

2T: 2er TRIMESTRE

3T: 3er TRIMESTRE

4T: 4er TRIMESTRE

ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD CIRURGIA GENERAL I DE L'APARELL DIGESTIU	
PLA-DOC-07	Ver. 5	Data Edició: gener 2024	Pàg. 12 de 13

7 Sessions clíniques i Investigació

7.1 Sessions clíniques

A banda de l'activitat assistencial es segueix una sistemàtica de formació continuada relacionada amb l'activitat assistencial així com les activitats acadèmiques

Sessions formatives del Servei de Cirurgia:

El resident s'incorporarà activament a les sessions habituals del servei i participarà en altres exclusivament realitzades per a la seva formació. L'objectiu general d'aquestes sessions formatives és l'adquisició de coneixements teòric-pràctics i d'habilitats en la comunicació.

A. Sessions clíniques

De dilluns a divendres, cada matí de 8 a 8.30hores, es realitza una sessió de guàrdia comentant els ingressos i intervencions del dia previ, així com casos complicats de planta.

Divendres matí 8.30-9hores: sessió d'actualització de projectes de recerca i sessions d'estudiants i residents de medicina de família.

De dilluns a dijous, sessió a les 15 hores:

- Dilluns: sessió de pelvitruiner per l'aprenentatge laparoscòpic.
- Dimarts: sessió bibliogràfica (2 dies al mes) i sessió de morbimortalitat (2 dies al mes).
- Dimecres: sessió de programació quirúrgica.
- Dijous: sessió de revisió de pacients ingressats.

B. Comitès:

- Càncer colorectal (setmanal)
- Patologia tiroïdal (mensual)
- Patologia hepato-bilio-pancreàtica (setmanal)
- Patologia del sòl pelvià (mensual)

C. Seminaris de Formació Continuada en Cirurgia:

La Societat Catalana de Cirurgia organitza aquest curs especialment destinat als Residents, amb periodicitat mensual. Engloba el Curs de Metodologia i el de Bioètica inclosos en el programa de formació.

Cursos i Congressos

Els residents participaran activament en els diversos congressos als que el Servei de Cirurgia acudeix periòdicament, preparant i presentant els pòsters i comunicacions que es decideixin. Així mateix, també cursos extra hospitalaris de diversa temàtica, segons el seu any de residència.

ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD CIRURGIA GENERAL I DE L'APARELL DIGESTIU	
PLA-DOC-07	Ver. 5	Data Edició: gener 2024	Pàg. 13 de 13

7.2 Oferta d'activitats d'investigació per la participació dels residents

Les diverses seccions del servei integren als residents en les seves activitats de recerca i estimulen a participar i elaborar treballs relacionats, així com en les comunicacions i publicacions que se'n derivin.

Els objectius específics consisteixen en que el resident presenti al menys una comunicació a la sessió de la Societat catalana de Cirurgia, al Congrés Català de Cirurgia i al "Congreso Nacional de Cirurgia". També haurà de treballar en una línia de recerca per ser primer autor d'un article a una revista indexada i col·laborador en d'altres publicacions.

8 Atenció continuada

Dins del seu període de formació com a cirurgià, el resident realitzarà guàrdies com un instrument més per a la seva capacitat. Aquestes guàrdies es desenvoluparan fonamentalment a l'àrea d'Urgències i a quiròfan.

Els objectius a assolir són obtenir un adequat hàbit relacional amb pacients i sanitaris, de caire logístic dominant els circuits de l'hospital i de derivació externa, i de desenvolupament professional des del punt de vista clínic i de tècnica quirúrgica d'acord a la progressió en complexitat i supervisió comentada més endavant.

L'horari de la guàrdia és de 17 a 8 hores els dies laborables i de 24 hores els dies festius. El nombre aproximat de guàrdies serà de 5 al mes.

L'equip de guàrdia està format per un metge adjunt, responsable de l'àrea d'hospitalització, un MAU de l'àrea d'urgències, o un resident de cirurgia.

Durant el seu període de rotació pels serveis d' UCI i en altres unitats externes, faran les guàrdies assignades.

Al finalitzar la guàrdia, el resident participarà al passí de guàrdia que es realitza cada matí.